

היתר עיסקא כללי של קרנות השתלמות למורים וגננות

על פי החלטת הנהלת קרנות השתלמות למורים וגננות – חברה מנהלת בע"מ (להלן החברה) או הז"מ מזליטים ומתחייבים בזה בשם החברה, שכל ענייני הכספים שיש בהם חשש איסור ריבית מכל סוג שהוא, אשר תעסוק בהם החברה בין מה שתתן לאחרים ובין מה שתקבל מאחרים, בין בכסף בין בשווה כסף, כולל הקדמת מעות והמתנת מעות, חיובים והתחייבויות, ערבויות ונאמנות, יהיה ביד המקבל בתורת עיסקא כתיקון חז"ל, ויהיה חלקו של המקבל מוציאת מן הרווח, ובהפסד ח"ו ישא המקבל שלישי והנותן שני שלישי, ובחלק הפיקדון יהיה על המקבל אחריות גניבה ואבידה כשומר שכר.

עוד הזכרנו: שאם יעסקו בעסקים שאין בתנאי היתר זה כדי לבטל מהם איסור ריבית, אוי תנאי ההתעסקות בעסקים אלו יהיה בתורת כולו פיקדון ביד המקבל, ויהיה על המקבל אחריות כשומר שכר, והרווח יהא לנותן שבעים וחמישה אחוזים ולמקבל עשרים וחמישה אחוזים.

ואפילו אם יוחרר לשון הלוואה או ריבית או ריבית דריבית הרי הכל יהיה כאמור לעיל או בתורת עיסקא או בתורת פיקדון.

המקבל בין בתורת עיסקא בין בתורת פיקדון, ישקיע את המעות שקיבל בכל עסקיו המותרים היותר טובים בין בנכסי דניידי בין בנכסי דלא ניידים בין בעסקים הקיימים בין בעסקים שיעשה מכאן ולהבא, ותמורת המעות יקנה לנותן חלק בנכסיו ובעסקיו. (באם לא תהיה השתוות בין הצדדים יקבע חלק הנותן לפי שומת שמאי מומחה שיקבע ע"י מנהל החברה), ובכל עסק שיקנה מכאן ולהבא יקנה חלק עבור הנותן, הכל בקנין ובאופן היותר מועיל ע"פ דין תורה לתיקון חז"ל.

על המקבל להוכיח שנהג ועסק בנאמנות במעות שקיבל, כתקנת מוה"ר"ם, ולא יהיה נאמן על הקרן אלא בעדים כשרים ונאמנים, ולא יהיה נאמן על שיעור הרווח או אי הרווח אלא בשבועה חמורה.

אמנם הזכרנו שהם יתן המקבל לנותן עבור חלקו ברווח כפי שישכנס ביניהם, יהא פטור מחובת ההוכחה ומותר הרווח יהא לו לבדו. כל זה החלטנו בהנהלת החברה באופן מוזיבי, ויש תוקף ועדיפות להחלטה זו כאחת מתקנות החברה שמחייבות, ואין רשות למי שהוא לפעול בשם החברה ולקבל התחייבות באופן שיש איסור ריבית כי אם ע"פ תנאי התי"ע הנ"ל.

בפירוש הותנה שכל ענייני הכספים של החברה שיש בהם חשש איסור ריבית מכל סוג שהוא, יהיו על דרך של עיסקא או פיקדון כאמור לעיל אף אם לא נכתב בפירוש באופן פרטי.

אחרי שעפ"י החלטה זו לא תעסוק החברה בכל ענייני הכספים שלה באופן שיש בהם איסור ריבית, הרי ברור הוא כי כל המתעסק עם החברה עפ"י תקנותיה הוא מתעסק ובכלל זה גם תקנה זו הנ"ל.

וכדי לתת תוקף ופרסום נוסף לתקנה החלטנו כי תקנה זו תפורסם במשרדי החברה.

וכל זה נעשה בהודאה גמורה בקנין סודר בבי"ד חשוב דלא כאסמכתא ודלא כטופסי שטרא והכל נעשה בקנין היותר מועיל ובאופן היותר מועיל.

היום י"ג אלול תשנ"ה לה אס"ח קרנות השתלמות למורים וגננות
 חברה מנהלת בע"מ ולדאיה באנו על החרטום בשם החברה

הרב אריה דביר

ראש מכון כלכלה ע"פ ההלכה ירושלים

היום י"ג אלול תשנ"ה הנני לאשר בזה כי היתר העיסקא הנ"ל הנו בר תוקף

